

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

19 ноябрь 2019 ел

Чирмешән авылы

КАРАР

№474

**«2020-2022 елларга
Чирмешән муниципаль районында
физик культура, спорт
һәм туризмны үстерү» район максатчан
программасын раслау турында**

Чирмешән муниципаль районында физик культура, спорт һәм туризм өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру, шулай ук Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2014 елның 2 февралендәге 73 номерлы «Татарстан Республикасында физик культура, спорт һәм туризм үсеше» карарын үтәү максатларында Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Башкарма комитеты **КАРАР БИРӘ:**

1. «2020-2022 елларга Чирмешән муниципаль районында физик культура, спорт һәм туризмны үстерү» муниципаль программасын (алга таба Программа) расларга.

2. Әлеге Карарның үтәлешен контрольдә тотуны Чирмешән муниципаль районы Башкарма комитеты Житәкчесенәң социаль мәсьәләләр буенча урынбасарына йөкләргә.

Башкарма комитет
Житәкчесе

И.Н.Шәйдуллин

Чирмешән муниципаль районы
Башкарма комитетының
2019 елның 19 ноябрәндәге
474 номерлы карарына
кушымта

**ТР Чирмешән муниципаль районының «Яшьләр эшләре һәм спорт
бүлегә» МУ муниципаль программасы**

**«2020-2022 елларга «Татарстан Республикасы
Чирмешән муниципаль районында «Физик
культура, спорт һәм туризм үсеше»**

Программа П А С П О Р Т Ы

Программаның исеме	2020-2022 елларга «Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районында физик культура, спорт һәм туризм үсеше» муниципаль программасы
Программаны эшләү өчен нигез	«Физик культура, спорт һәм туризм өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру турында» Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы башкарма комитеты Житәкчесенә _____ номерлы Карары
Программаның муниципаль заказчысы - җаваплы башкаручысы	Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районының башкарма комитеты
Программаның төп төзүчесе	Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районының «Яшьләр эшләре һәм спорт бүлегә» МУ
Программаның максатлары	Максат: Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районында физик культура, спорт һәм туризм үсеше буенча дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру
Программаның бурычлары	Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районының спорт имиджын ныгыту, массакүләм физик культураны һәм спортны үстерү, халыкның сәламәтлеген ныгыту.
Максатчан программаны тормышка ашыру сроклары	2020-2021-2022 еллар

hәм этаплары	
Озак сроклы максатчан программаны финанслау күлэмнәре һәм чыганақлары	Программа чараларын гамәлгә ашыру өчен кирәкле финанс чараларының гомуми күләме 2020 елга - 2634,2 (мең сум) 2021 елга - 1500 (мең сум) 2022 елга - 1500 (мең сум)
Озак сроклы максатчан программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтижәләре	Даими рәвештә физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүче укучылар һәм студентлар өлешен арттыру.

1. Муниципаль программаны тормышка ашыру сферасының характеристикасы, әлеге өлкәдәге төп проблемаларны тасвирлау һәм аны үстерү перспективалары.

Гражданнарның сәламәтлеген ныгыту һәм аларның тормыш сыйфатын күтәрү өчен физик культура һәм массакүләм спортны уңышлы үстерү өстенлекле әһәмияткә ия, шуңа бәйлә рәвештә дәүләтнең тотрыклы социаль-иқътисады үсешен тәмин итә торган төп факторларның берсе булып тора.

Татарстан Республикасында озак вакытлы иқътисади үсеш концепциясе һәм Татарстан Республикасында 2022 елга кадәр физик культура һәм спортны үстерү стратегиясе нигезендә даими рәвештә физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүче гражданнарның өлешен арттыру буенча бурычлар куелды.

Аларга ирешү өчен чаралар каралган:

- халыкка физкультура-спорт тәрбиясе системасын, шулай ук аның төрле категорияләре һәм төркемнәрен камилләштерү, шул исәптән мәктәпкәчә, мәктәп һәм һөнәри белем бирү учреждениеләрендә;
- сәламәт яшәү рәвешенең мөһим өлеше буларак физик культураны һәм спортны пропагандалауның нәтижәлелеген арттыру;
- физик культура һәм спорт өлкәсе инфраструктурасын үстерү, физкультура-спорт эшчәнлеген финанс белән тәмин итүне камилләштерү.

Чирмешән муниципаль районында соңгы елларда физик культура һәм спорт белән даими шөгыйльләнүчеләр санының артуы күзәтелә.

2019 елда Чирмешән муниципаль районында учреждение тарафыннан 97 спорт юнәлешендә ял итү чарасы уздырылган, урта гомуми белем бирү мәктәбе укучылары район, өлкә һәм бөтенроссия физкультура-спорт чараларында даими катнашалар. Мәдәният һәм мәгариф учреждениеләре каршында волейбол уенының спорт секциясе, тренажер заллары эшли. Халык арасында иң популяр спорт төрләре: хоккей, жиңел атлетика, спорт юнәлеше, чаңгы спорты, йөзү, өстәл теннисы, волейбол, футбол, рус шашкасы, шахмат, жәядән ату, бокс, самбо, бадминтон, көрәш.

Физик культура һәм массакүләм спорт үсешенең уңай динамикасына

карамастан, район халкының спорт белән даими шөгылльәнүгә, сәламәт яшәү рәвешен алып баруга мотивациясен арттыруга, спорт инфраструктурасының һәркем файдалана алырлык булуына бәйле проблемалы мәсьәләләр актуальлеген саклыйлар. Районда физик культура һәм массакүләм спорт үсешен тоткарлаучы факторлар да бар:

- район халкына даими рәвештә физик культура һәм спорт белән шөгылльәнү, сәламәт яшәү рәвеше алып бару мөмкинлеген тәмин итүче шартлар (матди-техник база) житәрлек түгел;

- муниципаль дәрәжәдәге физкультура һәм спорт чараларын эзерләү, катнаштыру һәм уздыру өчен житәрлек дәрәжәдә финанслау жетми.;

- өлкән яшәтәге халыкның физик культура һәм спорт белән даими шөгылльәнүгә активлыгы житәрлек түгел;

- мөстәкыйль рәвештә физик культура һәм спорт белән шөгылльәнүче халыкка ярдәм итү өчен физкультура-сәламәтләндрү программаларының житәрлек булмавы;

- халыкның барлык категорияләре өчен яшәү урыны буенча физик культура һәм спортны үстерү өчен шартлар житәрлек түгел.

Физик культураны һәм спортны үстерү һәм популярлаштыру өчен массакүләм мәгълүмат чаралары мөмкинлекләре тулысынча файдаланылмавын билгеләп үтәргә кирәк.

Гражданнарны физик культура һәм спорт белән системалы шөгылльәнүгә, зарарлы гадәтләрдән һәм бәйлеләктән баш тартуға мотивацияләү өчен алдынгы мәгълүмати технологияләр кулланып яшәү рәвешен сайлауга карата аңлы мөнәсәбәтне пропагандалау төп әһәмияткә ия.

Физик культура һәм массакүләм спортны үстерүдә мәгариф системасы учреждениеләре мөһим роль уйнарга тиеш. Гамәлдәге закон нигезендә, белем бирү учреждениеләре, укучыларның жирле шартларын һәм мәнфәгатьләрен исәпкә алып, физик культура белән шөгылльәнү рәвешләрен, физик тәрбия чараларын, спорт һәм хәрәкәт активлыгы төрләрен, физик культура белән шөгылльәнү ысулларын һәм дәвамлылыгын дәүләт белем бирү стандартлары һәм физик эзерлек нормативлары нигезендә мөстәкыйль билгели.

Белем бирү учреждениеләрендә физик тәрбия бирүне оештыру үз эченә ала:

- дәүләт белем бирү стандартларында билгеләнгән күләмдә төп белем бирү программалары кысаларында физик культура буенча мәжбүри дәрәсләр үткәрү;

- укучыларны физкультура-спорт эзерлегә буенча комплекслы чаралар үткәрү өчен шартлар тудыру, шул исәптән спорт инвентаре һәм жиһазлары белән тәмин итү;;

- укучыларда физик культура күнекмәләрен индивидуаль сәләтләрен һәм сәламәтлек торышын исәпкә алып формалаштыру, укучыларны физик культура һәм спорт белән шөгылльәнүгә жәлеп итү өчен шартлар тудыру.;

- уку дәрәсләре вакытында физкультура чараларын тормышка ашыру;

- балалар сәламәтлегенә һәм аларның физик тәрбиясенә ата-аналарның (аларны алыштыручы затларның) җаваплы мөнәсәбәттен формалаштыру;;

- укучылар катнашында спорт чараларын оештыру һәм үткәругә булышлык күрсәтү.

Шулай ук физик культура һәм спорт гражданнарның эш урыны, яшәү урыны һәм ял итү урыны буенча мөһим урын алып тора.

Жирле үзидарә органнары шулай ук гражданнарның яшәү урыны һәм ял итү урыны буенча физик культура һәм спортны үстерү өчен шартлар тудырырга тиеш, шул исәптән физик культура һәм спорт өлкәсендә белгечләрне жәлеп итү юлы белән дә.

Шуңа бәйле рәвештә, физик культура һәм спорт өлкәсендә муниципаль сәясәтнең өстенлекле юнәлеше - эшчәнлекнең әлеге өлкәсенә ярдәм итү һәм жирлек халкына физик культура һәм спорт белән даими шөгыйльләнү мөмкинлеген тәмин итү өчен шартлар тудыру буенча кирәкле системалы чаралар күрү.

2. Муниципаль программаны тормышка ашыру өлкәсендәге өстенлекләр, максат, бурычлар һәм максатка ирешү һәм бурычларны хәл итү күрсәткечләре (ндикаторлары), төп көтелгән ахыргы нәтижәләр, муниципаль программаны тормышка ашыру сроклары

Әлеге муниципаль программа югарыда күрсәтелгән актларны гамәлгә ашыру максатларында эшлэнгән. Муниципаль программаның максаты - район халкына даими рәвештә физик культура һәм массакүләм спорт белән шөгыйльләнү, сәламәт яшәү рәвеше алып бару мөмкинлекләрен тәмин итү.

Әлеге максатка ирешү түбәндәге төп бурычларны хәл итү белән тәмин ителәчәк:

- физик культура һәм спорт белән системалы шөгыйльләнүгә халыкның жәлеп итү дәрәжәсен арттыру;
- сәламәт яшәү рәвешен, физик культураны һәм спортны популярлаштыру.

Куелган бурычларны хәл итүгә жирле үзидарә органнары, ижтимагый берләшмәләр һәм физкультура - спорт юнәлешендәге оешмаларның нәтижәле хезмәттәшлегенә ярдәм итәчәк.

Муниципаль программага куелган бурычларын үтәү ярдәм итәр дип көтелә:

- халыкның уртача гомер озынлыгын арттыруга;
- халыкның, бигрәк тә эшкә яраклы халкының тормыш сыйфатын күтәругә;
- икътисадның төрле тармакларында хезмәт житештерүчәнлеген арттыруга йогынты ясый торган шартлар тудыруга;
- икътисадның төрле секторларында халыкның вакытлыча эшкә яраксызлыгы кимүгә йогынты ясый торган шартлар тудыруга;

- балигъ булмаганнар тарафыннан кылынган яки алар катнашында кылынган жинаятьләр саны кимүгә йогынты ясый торган шартлар тудыруга.

Муниципаль программаны тормышка ашыруның көтелгән ахыргы нәтижеләре физик культура һәм массакүләм спорт өлкәсендә сан һәм сыйфат күрсәткечләренең яхшыруы, аерым алганда, физик культура һәм спорт белән даими шөгыйльләнүче халыкның артуы, 2020 елга яшьләрне физкультура һәм спорт белән даими шөгыйльләнүгә жәлеп итү белән характерлана.

3. Муниципаль программаны тормышка ашыру өчен кирәкле финанс чараларының күләме, төп чараларның характеристикасы.

Муниципаль программа кысаларында билгеләнгән максатка ирешү өчен «Физик тәрбия һәм физкультура чараларын, массакүләм спорт чараларын оештыру һәм үткөрүне тәмин итү» дигән төп чараны тормышка ашыру күздә тотыла.

Чараның максаты - максималь санда район халкын физик культура һәм массакүләм спорт белән даими шөгыйльләнүгә жәлеп итү.

Чараны тормышка ашыру кысаларында планлаштырыла:

- район территориясендә физик культура һәм массакүләм спортны үстерү өчен шартлар тәмин итү;
 - муниципаль рәсми физкультура чаралары һәм спорт чаралары үткөрүне оештыру;
- физик культура һәм массакүләм спортны үстерү өчен башка чараларны тәмин итү.

Әлеге муниципаль программаны тормышка ашырганда һәм куелган максатларга ирешү өчен мөмкин булган макроикътисади, социаль, операциял һәм башка куркынычларны исәпкә алырга кирәк. Программаны уңышлы тормышка ашыруның иң мөһим шартлары - әлеге хәвеф-хәтәрләрне минимальләштерү.

Бюджет дефициты барлыкка килү һәм шуның аркасында финанслауның житәрлек дәрәжәдә булмавы, шулай ук физкультура-спорт юнәлешендәге ижтимагый берләшмәләр һәм оешмалар эшчәнлеген финанслауның тотрыклы чыганагы булмау белән бәйле финанс рисклары физик культура һәм массакүләм спорт белән шөгыйльләнүче затлар санын сизелерлек киметергә мөмкин.

Муниципаль программаны гамәлгә ашыруга макроикътисади хәвеф-хәтәрләр һәм алар белән бәйле финанс рискларының гамәлгә ашуы тискәре йогынты ясарга мөмкин. Программа кысаларында югарыда күрсәтелгән куркынычлар белән идарә итү мөмкинлегә юк.